

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 lipca 2024 r.

ZP-KNPS.431.3.9.2024.MS

Pani
Alina Tarczyńska
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Lubinie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 6 – 7 maja 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.) zespół kontrolerów: Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Anita Denes-Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie, mieszczącym się przy ul. Składowej 3, 59-300 Lubin z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 6 maja 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Jednostką kieruje Pani Alina Tarczyńska zatrudniona na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie od dnia 1 stycznia 2006 r.

Podpisany w dniu 19 czerwca 2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowością działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

Bieżącą działalność oraz strukturę organizacyjną jednostki w okresie objętym kontrolą określały:

1. obowiązujący do 31 grudnia 2023 r., Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie przyjęty Uchwałą Nr V/32/99 Rady Powiatu w Lubinie z dnia 25 lutego 1999 r., ze zm. i Nr XLIV/329/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz wprowadzenia zmian w statucie jednostki,
2. obowiązujący od 1 stycznia 2024 r. Statut przyjęty Uchwałą Nr LVIII/442/2023 z dnia 26 października 2023 r. w sprawie połączenia Powiatowego Centrum Opieki i Wychowania w Lubinie oraz Powiatowego Ośrodka Pieczy Zastępczej w Lubinie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie,
3. obowiązujący do 31.12.2023 r. Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 140/2018 Zarządu Powiatu Lubińskiego z dnia 14 czerwca 2018 r., ze zm.
4. obowiązujący od 1 stycznia 2024 r. Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 13/2024 Zarządu Powiatu Lubińskiego z dnia 17 stycznia 2024 r.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe osób kierujących Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie wykazała, że Dyrektor jednostki posiadał wymagane kwalifikacje zawodowe, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, a osoba zatrudniona od 1.01.2024 r. na stanowisku Wicedyrektora posiadała wymagany staż pracy w pomocy społecznej, natomiast nie posiadała ukończonej specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W dniu 21 maja 2024 r. do tutejszego Wydziału Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu wpłynęło, wydane przez Wyższą Szkołę Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu w dniu 12 maja 2024 r. zaświadczenie potwierdzające, że Pani Agnieszka Paduchowicz jest słuchaczką II semestru (semestr letni 24.02.2024 r.– 30.09.2024 r.) w ww. Szkole na kierunku „Organizacja i zarządzanie jednostkami pomocy społecznej”, stanowiące załącznik do pismennego wyjaśnienia Dyrektora PCPR w Lubinie, złożonego w powyższym zakresie.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie pracownika socjalnego realizującego zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej z obszaru pomocy

społecznej wykazała, że osoba zatrudniona na tym stanowisku posiada wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodnie 156 ust. 3a ustawy. W okresie objętym kontrolą pracownik socjalny nie otrzymywał dodatku do wynagrodzenia 400 zł wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy.

Organ kontrolny ustalił, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie realizowało zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami (pkt 1),
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej (pkt 12),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17) – do dnia 31.12.2023 r. Od dnia 1.01.2024 r. zadanie realizowane jest w oparciu o art. 20 ust. 1 pkt 4a,
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

W okresie objętym kontrolą do PCPR nie wpłynął żaden wniosek/nie zgłaszano potrzeb w zakresie:

- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (art. 19 pkt 6),
- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (art. 19 pkt 7),
- pomocy cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającemu trudności w integracji ze środowiskiem. (art. 19 pkt 8).

W sytuacji wystąpienia trudności w integracji ze środowiskiem Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie zapewnia dostęp do następujących form pomocy:

- 1) bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego,
- 2) miejsc schronienia, w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej (prowadzonych pod 2 adresami na terenie Lubina: pierwszy dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym doznających przemocy domowej oraz drugi w szczególności dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży) – na łącznie 10 miejsc,
- 3) miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych dla osób pełnoletnich, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób bezdomnych, osób opuszczających pieczę zastępczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także dla cudzoziemców.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadanie własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 10 ustawy, dotyczące prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób nie było realizowane. Jak wyjaśnił Dyrektor PCPR, potrzeby mieszkańców w tym zakresie na terenie Powiatu Lubińskiego zapewnia:

- 1) Dom Pomocy Społecznej „OSTOJA” pod adresem ul. Jerzego Kukuczki 39, 59-300 Lubin, prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób Niepełnosprawnych „Równe Szanse” w Lubinie, przeznaczony dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie, dysponujący 47 miejscami,
- 2) Dom Seniora „Przystań” w Ścinawie pod adresem ul. Królowej Jadwigi 5, 59-330 Ścinawa, prowadzony przez Fundację „Przystań” w Ścinawie, zapewniający dzienną i całodobową opiekę, pielęgnację, rehabilitację i leczenie osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, dysponujący 42 miejscami.

Powiat Lubiński nie posiada podpisanej umowy na realizację powyższego zadania, w związku z powyższym nie były wydawane decyzje o umieszczeniu w domach pomocy społecznej.

Jak poinformował Dyrektor PCPR, na terenie Powiatu Lubińskiego funkcjonują:

1. Cuprum-Med” Sp. z o.o. pod adresem ul. Marii Skłodowskiej-Curie 70, 59-300 Lubin, w której strukturach funkcjonuje szpital z trzema oddziałami tj. Oddział psychogeriatryczny oraz psychiatryczny dla dorosłych, Oddział pielęgnacyjno-opiekuńczy oraz Oddział dzienny i stacjonarny rehabilitacji kardiologicznej;
  2. „prowadzone przez organizacje pozarządowe Warsztaty Terapii Zajęciowej, w tym 5 WTZ na terenie Lubina, dysponujące łącznie 145 miejscami oraz 1 WTZ w Ścinawie, dysponujący 30 miejscami,
- a ponadto realizowany jest Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – w edycji 2023 wsparciem 41 asystentów osobistych osób z niepełnosprawnością objęto 41 osób niepełnosprawnych, natomiast w edycji 2024 (program w trakcie realizacji), 39 asystentów osobistych osób z niepełnosprawnością realizuje wsparcie na rzecz 39 osób niepełnosprawnych.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadanie własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 10a ustawy, które dotyczy realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 10a) nie było realizowane, ponieważ Powiat Lubiński nie prowadzi domu pomocy społecznej. Natomiast Dyrektor PCPR wyjaśnił,

ze usługi wsparcia krótkoterminowego, w ramach świadczonych usług, zapewnia niepubliczny Dom Pomocy Społecznej „OSTOJA” w Lubinie, prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób Niepełnosprawnych "Równe Szanse". Ponadto, jak poinformował Dyrektor, PCPR w Lubinie co roku dokonuje analizy potrzeb w zakresie pomocy społecznej, którą przedkłada Radzie Powiatu Lubińskiego w sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie. W przedmiotowym dokumencie wskazywana jest m.in. potrzeba utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy.

Ustalono, że PCPR Lubinie realizuje zadania powiatu z zakresu administracji rządowej, wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 1, 3 i 4a ustawy, które dotyczą:

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 1),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 4a).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie w okresie objętym kontrolą nie udzielało pomocy w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (20 ust. 1 pkt 2), natomiast, jak wyjaśnił Dyrektor jednostki, Powiat Lubiński zapewniał pomoc i wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi w następujących placówkach:

- Warsztatach Terapii Zajęciowej – na dzień 30.04.2024 r. łączna liczba uczestników niepełnosprawnych ze względu na:
  - a) choroby psychiczne wynosiła 102 osoby,
  - b) upośledzenie umysłowe wynosiła 72 osoby;

– Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Lubinie pod adresem ul. Marii Konopnickiej 5, 59-300 Lubin - samorządowej spółce, udzielającej kompleksowych świadczeń psychiatrycznych i psychoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz wsparcia ich rodzin oraz innych osób z otoczenia;

– Centrum Psychiatrii i Psychologii „MariaMed” pod adresem ul. Prymasa Polski Stefana Wyszyńskiego 6, 59-300 Lubin - spółce z o.o., w ramach której funkcjonują poradnie specjalistyczne: Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Psychologiczna, Poradnia Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Poradnia Leczenia Uzależnień, Poradnia Leczenia Nerwic, Zespół Leczenia Środowiskowego (domowego) oraz dwa oddziały dzienne: Oddział Dzienny Psychiatryczny i Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny.

Ponadto Dyrektor PCPR w Lubinie poinformował ponadto, że (...) *planowane jest m.in. utworzenie nowych form pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Powiatu Lubińskiego, tj.: utworzenie „Zajęć Klubowych w Warsztatach Terapii Zajęciowej”, utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy, utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej, rozwój sieci mieszkań treningowych i wspomaganych na terenie miasta Lubina.*

W okresie objętym kontrolą nie udzielano cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej (art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy). Jak wyjaśnił Dyrektor jednostki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie w przypadku wystąpienia takiej potrzeby zapewni cudzoziemcom dostęp do form pomocy opisanych szczegółowo na str. 4 niniejszego dokumentu.

PCPR w Lubinie w okresie objętym kontrolą realizowało zadania wynikające z art. 112 ust. 8, 9, 12 i 13 ustawy, dotyczące:

- nadzoru Starosty przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (art. 112 ust. 8),
- koordynacji realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (art. 112 ust. 9),
- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (art. 112 ust. 12),
- opracowywania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (art. 112 ust. 13).

W trakcie kontroli ustalono, że PCPR w Lubinie nie wytaczało powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 112 ust. 3) ze względu na brak występujących w tym zakresie zgłoszeń.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

- 1) osoba zatrudniona od 1.01.2024 r. na stanowisku Wicedyrektora nie posiada ukończonej specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Wobec stwierdzonej powyżej nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

1. Na stanowisku kierowniczym (Wicedyrektora) zatrudniać osoby posiadające ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin realizacji: do 31.10.2024 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleńacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Lubińskiego
2. a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Helena Sławska